

PET RAZLOGA DA VAM SE SVIDI OVA KNJIGA... (AKO PITATE STANKA)

EKSPERTSKE CAKE
i **SAVETI** kako
preživeti mlađu braću
(ili sestre!)

KUL PODACI
O SVEMIRU

U poređenju s mojim
životom, **VAŠ JE**
VEROVATNO BAŠ
SJAJAN - što je dobro
(pa, makar za vas!)

Baš smešni
DIJAGRAMI,
GRAFIKONI i
TABELE!

URNEBESNE (al' zamalo)
priče o slincima i šiškenju (ako
vam je tako nešto smešno -
MENI NIJE!)

STANKOV SVET

☆ GOČA

NAUKA

TORTA vreme

TATA

SKOLA

ZNANJE

HOĆU

PRIBOR

FLORA

SOBA

OSUŠITI

MAMA

recept

DOBRO

DANAS

SAD

SOTONA

SUNČEV

krevet

BAKA

IZVINI

MESEC

SHVATITI

LAZA

JECA

UVRNUTO

POTREBE

PRIJATELJI

MLADI

METEORIT

JESTI

SVEMIR

ZEMLJA

OVAJ

LISAC

LJUDI

pravo

NEPOGUĆE

BRPT

BLAM

TELESKOP

KATASTROFA

FIĆIN SVET

PUŽEVI!

URLANJE

MALE
plakat

LISAC

BAKA

RIKA

KLONJ-KLONJ

RIST

MAMA
buka

SLINCI

VOŠTINE
BOJE

STANKO

ZURKA
ZABRANJEN

FLORA
BAKA

STARO

ŠIŠKENJE

krevet

DRANJE

VOLI

KLOPA

TATA

ZAJEDNO

HORVAT

PORODICA

LISAC

BRAT
KUĆA

IZVINI

lizni

ZAJEDNO

DINOSAURUS
SVE

TIRANOSAURUS

IZVINI

Naslov originala: PLANET STAN

Text copyright © Elaine Wickson 2018

Illustration copyright © Chris Judge 2018

Translation copyright © 2019 Laguna

„Planet Stan“ was originally published in English in 2018.
This translation is published by arrangement with Oxford
University Press.

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

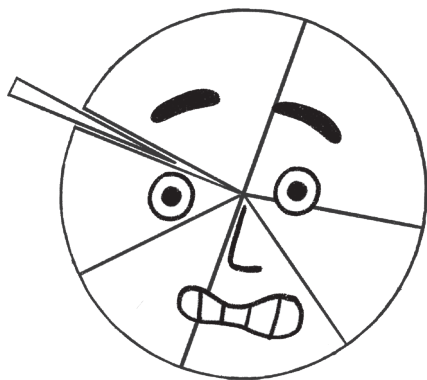
NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

PLANETA ZVANNA STANKO

MOJ ŽIVOT
U GRAFIKONIMA

(ILITI: VRHUNSKI VODIČ ZA PREŽIVLJAVANJE BRAĆE)

ELEJN VIKSON

ILUSTRACIJE **KRIS DŽADŽ**

PREVEO SA ENGLSKOG
DRAŠKO ROGANOVIĆ

■ Laguna ■

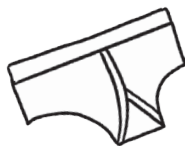
↳ BATOLJUBLJE

„Mama! Fića opet krije puževe ispod mog kreveta...”

Kažu da smo svi sačinjeni od zvezdane prašine. Vaši nožni prstići. Jazavac. Pa čak i čoko-bananica. Sve u univerzumu napravljeno je od iste materije. Pa dobro, ne **BAŠ SVE**. Moj mlađi brat svakako nije. On je sedamdeset posto smor, a trideset posto prdež.

Nisam siguran da li on uopšte i zna kako da bude brat. Kao ono kada je moj **PLAKAT PLANETE SUNČEVOG SISTEMA** pretvorio u **PLAKAT SLINCI SUNČEVOG SISTEMA**. Ili ono kada mi je ubacio celu porodicu bubamara u kutiju za užinu. Ili kao onog dana kad mi je sve gaće, pa čak i one sa svemirskim raketama, izbacio kroz prozor baš kad je ispod njega prolazila Jeca Maksić.

7

MOJE TREKUTNO RASPOLOŽENJE

SREĆAN DO
MESECA

OZAREN

SMIREN

OKEJ

ZA DLAKU

NISAM
OKEJ

UZNEMIREN

TREBA MI
TORTA

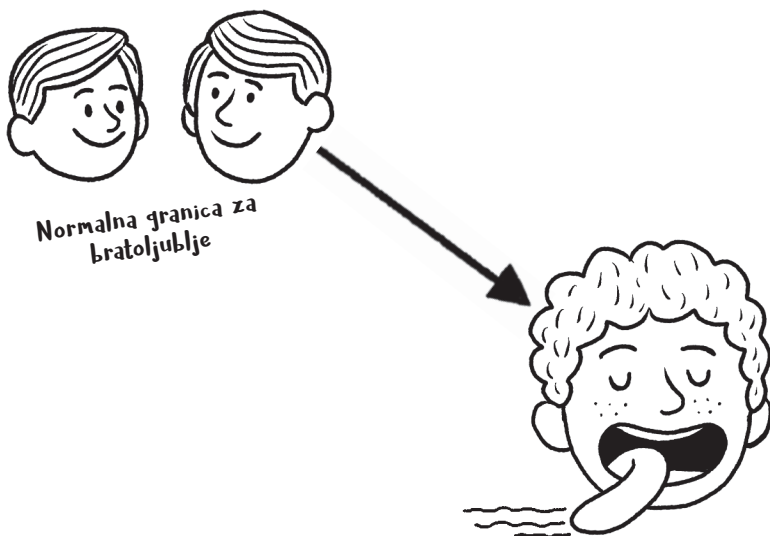
OBLAČNO

PROPAO U
CRNU RUPU

Tata kaže: „TVOJ BRAT VRLO DOBRO
ZNA KAKO DA BUDE BRAT, STANIMIRE. TO
PONAŠANJE JE SASVIM U NORMALNIM
GRANICAMA ZA BRATOLJUBLJE.“

Bratoljublje – Odnos između braće.

Osećaj uzajamnog prijateljstva, podrške i razumevanja.

Moj brat je bio toliko izvan granica normale
za bratoljublje da je upao u sopstvenu
naopaku dimenziju u kojoj je lizanje izloga
poslastičarnice bilo prihvatljivo ponašanje.

Ali u toj definiciji nigde ne piše: *KAD GOD
TI DOĐU DRUGARI, MLAĐI BRAT APSOLUTNO
UVEK MORA DA BUDE SAMO U GAČAMA.*

A DA, OBAVEZNO PROVERI DA NEMAŠ NEKE ŽIVULJKE ISPOD KREVETA.

„Misliš da su preveliki za usisivač?“ teško uzdiše Mama, suočena s otpuževljavanjem naše sobe.

Jedino što joj je pomagalo da se nosi s Fićinim vragolijama bio je **MAMIN SAT**, na kraju svakoga dana, koji se sastojao od gledanja što većeg broja epizoda „Boljeg života“.

„Jesi li sigurna da moramo da delimo sobu?“, pitam je dok posmatramo mekušce u ljušturama kako polako ostavljaju sluzave tragove duž mog **POSTERA NOĆNOG NEBA**, stvarajući svojim usponom nova sazvežđa. „A šta kažeš na plakar u prizemlju? Mogao bi da spava uspravno, kao astronauti na Međunarodnoj svemirskoj stanici.“

„Ne može on da spava uspravno, pa to ti je brat!“ To nije bio nikakav izgovor.

MLEČNI PUT ima u najmanju ruku sto milijardi planeta. I gde baš ja da završim na istoj planeti s Fićom? Mama kaže da on ima vetropirastu životnu silu. Ali vetropirasta životna sila vam ne sipa pastu za zube u papuče. To pre radi smaračka životna sila.

„Treba prihvatiti i dobro i loše što ti život nosi“, objašnjava mi Mama, dok ubira puževe sa zidova.

Ona stalno citira svoje sumanutе motivacione magnetе za frižider, pokušavajući da me ubedi da je imati brata vredno truda.

Zašto život nije više kao moja knjiga 1001 ČINJENICA O SVEMIRU? Ako nekoliko zgodnih ilustracija može da objasni pomраćenje sunca, zašto ne bi moglo da mi pomogne da razumem kako funkcionišu i Fiće? Uvek bar jedan takav dreždi na proslavi vašeg devetog rođendana i radije bi da se igra „prikači SLINAC magarcu“, a ne rep. Ili vam na proslavi desetog rođendana urniše celo posluženje tako što oliže svaki čips ponaosob a zatim ih vrati u činiju. Ili vam na proslavi jedanaestog rođendana jurca go-golcat i urla:

**JA SAM
MIŠKO-PIŠKO!**

Pa vam svi drugari brže-bolje odu kućama ne bi li isprali oči od tog prizora (čekaj malo, pa zar mali Miško-Piško nije trčao naokolo noseći BAREM pelene?). E pa onda bi i Fića svakako trebalo da ima dijagrame koji bi ga objasnili.

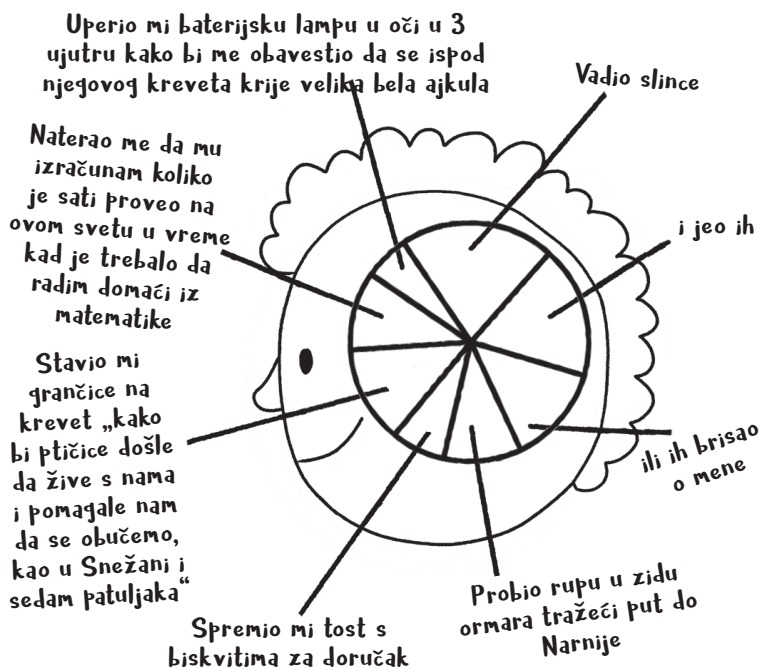
Voleo bih i dijagram koji bi mi objasnio zašto me je Mama nazvala **STANIMIR VUKOSAV LISAC**. S takvim imenom, pomislili biste da su me nazvali po nekom prastarom čukundedi, zar ne? Ali jok. Mama je otputovala u prošlost, čak u osamnaesti vek, i u arheološkoj iskopini sumanutih imena za koje su se nadali da nikada više neće ugledati svetlost dana pronašla to ime, a zatim se vratila u budućnost ne bi li ga dala meni.

Roditelji bi trebalo da se manju nadevanja bilo kakvih imena svojim bebama sve dok ova ne porastu dovoljno da mogu sama da ih izaberu. Ili bi trebalo makar da priznaju kada pogreše, kao što je to bio slučaj s planetom **URAN**, koja se prvobitno zapravo zvala Džordž, i verovatno i dan-danas priželjkuje da se tako zove. Meni je trebalo da daju neko kul svemirsko ime, posebno jer na desnom obrazu imam sedam pegica u obliku sazvežđa **VELIKA KOLA**. Na šta ljudi vazda mnogo vole da mi skreću pažnju, iako se one nalaze **NA MOM LICU**.

Moj mlađi brat je nešto bolje prošao sa svojim imenom: **FILIP UROŠ LISAC**. Krajnje je primereno što su mu inicijali **FUL**, pošto sve svoje vreme provodi upravo fulajući.

**FICINO FULANJE
U PROTEKLIM NEDELJU DANA**

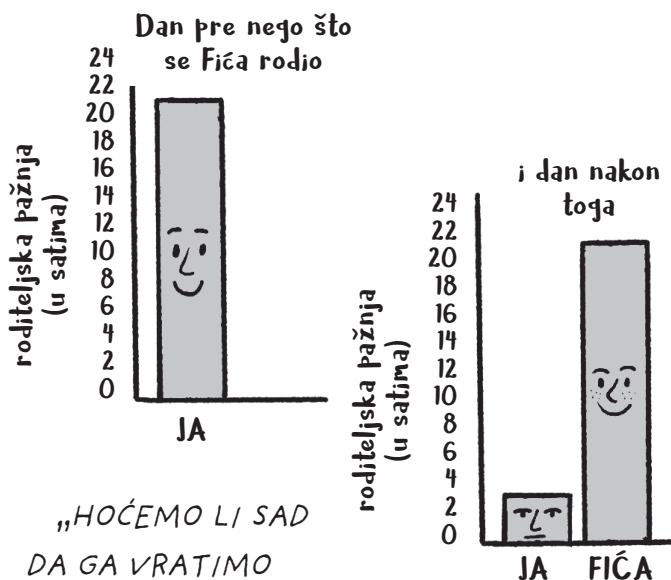

„Stanko, možemo li da budemo braća, ali zauvek?“, uleće Fića, ne obazirući se na dar-mar s puževima, pa počinje da skače po mom krevetu kao da je trampolina dok ždere tost ne bi li se

postarao da moj krevet više prekriju mrve nego jorgan.

„Pa, naravno. Svašta s tobom.“

Jer mi i JESMO braća. Još otkako se on rodio. A da li je mene iko išta pitao? Ne. Samo se najednom od mene očekivalo da delim svoje roditelje (a kad kažem delim, mislim nimalo ravnopravno):

„HOĆEMO LI SAD DA GA VRATIMO U PORODILIŠTE?“,

uljudno sam se raspitao Drugog Dana.

„NARAVNO DA NEĆEMO, STANKO, ON ĆE NAM ZAUVEK UNOSITI RADOST U ŽIVOTE.“

MOJE TREKUTNO RASPOLOŽENJE

SREĆAN DO MESECA

OZAREN

SMIREN

OKEJ

ZA DLAKU

NISAM OKEJ

UZNEMIREN

TREBA MI TORTA

OBLAČNO

PROPAO U CRNU RUPU

DIJAGRAM UTVRĐIVANJA RADOSTI

Utom Mama pridiže nestalu salatu koja je sakrivena ispod mog kreveta, za koju je još uvek prilepljen jedan puž golać. „Puževe s kvćicama još i mogu da podnesem, ali golaće... šta ti pade na pamet, Fićo?“

„Gnjecko nije hteo da ostane sam u bari“, duri se on.

„E pa, kad ja završim s njim, Gnjecko ima da poželi da je I DALJE u bari. A sad idi u baštu i dovedi vašeg oca“, naređuje mu Mama.

Dok Fića nije u sobi, pokušavam da iskoristim situaciju. Ako ikada treba da nešto zamolite svoje roditelje, učinite to odmah nakon što vam mlađi bata izazove najezdu puževa u sobi.

„Vidiš li ti šta ja sve moram da trpim?“,
kažem ja uz coktanje. „A sinoć je uništio i
ZVEZDU SMRTI.“

Očito nije reč o PRAVOJ borbenoj stanici
Imperije stvorenoj nekada davno, u dalekoj,
dalekoj galaksiji, već o mojoj LEGO verziji.

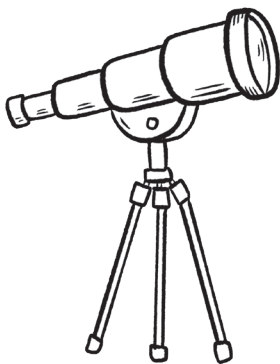
„Znam, srećice“, kaže Mama, pa me privlači
u zagrljaj. „Ali ubrzo ćemo je popraviti.“

Divim se majčinom optimizmu, ali – uništena
je od temelja do krova.

„Negoooo, nešto sam se pitao“, kažem ja pa
duboko udišem. „Mogu li da dobijem teleskop?
Jer ti imaš svoj Mamin sat, Tata ima svoju
šupu, a ja sam stalno ovde gore s Fićom i nje-
govim slincima. Makar sam toliko zaslužio.“

Pokušavam da se dočepam teleskopa još
otkako sam bio klinac-pišulinac. Sa sedam
godina sam čak pomislio da sam ga dobio kad
sam ushićeno otvarao poklon od mojih rodi-
telja. Ali ispostavilo se da
je u pitanju bio pribor za
mini-golf.

„Da li je mudro imati
u istoj sobi i Fiću i tele-
skop?“, pita me Mama,

naslonivši glavu na moju. „Ne držati ništa skupoceno u kući je **OSNOVA FIĆA-PREVENTIVE**.“

Biće da je u pravu. Jer, ono, Fića urniše i predmete koji nisu skupoceni, mislim se ja dok gledam naokolo i opažam moju kartonsku maketu **JUPITERA**, koju je Fića spljeskao svojom guzicom.

„Ovaj, ne znam kako da ti ovo saopštim.“ Utom se na vratima spavaće sobe pojavi Tata sa ašovčićem u ruci. „Ali Fića je opet šiškiu u saksije s cvećem. Nastradao ti je dan i noć.“

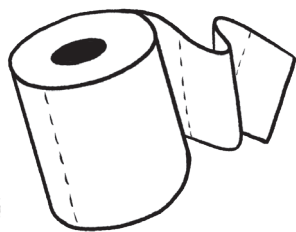
„Fićo!“, povika Mama. „Zašto ne možeš da šiškiš u klozetu, kao sav normalan svet?“

E, to je pravo pitanje.

„Zbog klonj-klonj zmija“, kaže Fića, uvijajući končić koji mu visi s majice.

„Ne postoje zmije koje žive u ve-ce šolji i samo čekaju da te ujedu za guzu“, podseća ga Mama. „Ne znam odakle ti sve te sumanutе ideje, majmunče moje malo.“

A opet, Mama je ta koja nam govori kako svaki put kad ostavimo podignutu dasku u ve-cev negde na svetu umre po jedna vila.

Ona kreće da izađe iz sobe, ali se najednom zaustavlja praćena zvukom groznog krckanja. Upravo je zgazila puža. / to bosom nogom.

ARRRRRRGGGGHHHHH!
SKLANJAJTE OVE PUŽEVE ODAVDE,
INAČE VAŠA MAMA VIŠE NE ODGOVARA
ZA SVOJE POSTUPKE!

Uvek govori u trećem licu kad je baš-baš ljuta.

Moji roditelji uopšte ne kapiraju moju opsesiju svemirom. Mora da sam je sam-samcit razvio. Možda je to bilo kada sam na nebu primećio kretanje Međunarodne svemirske stanice i mahao astronautima. Ili kada sam saznao da će svetlucava crvena zvezda Betelgez jednoga dana eksplodirati u supernovu. Ili kada sam jedne hladne decembarske noći brojao meteore (prebrojao sam ih četrdeset dva, ako vas baš zanima).

MOJE TREKUTNO RASPOLOŽENJE

SREĆAN DO
MESECA

OZAREN

SMIREN

OKEJ

ZA DLAKU

NISAM
OKEJ

UZNEMIREN

TREBA MI
TORTA

OBLAČNO

PROPAO U
CRNU RUPU

Ali ja imam plan. Bliži se sajam nauke. Sajam nauke čija je tema svemir. A znate li koja je prva nagrada za učesnike? E pa, nije oprema za mini-golf. Kucnuo je čas da sprovedem Operaciju „Stanko Odnosi Teleskop Osvajanjem Nagradne Akcije“ (SOTONA).

Navlačim papuče, jer ne bih da bosim nogama ugazim u razmazane komadiće puža, ali otkrivam da su (opet) pune paste za zube. Da sam imao knjigu o Fići, znao bih da će se to dogoditi, ali sam ovako morao to na teži način da preživljavam.

**DOBRO DOŠLI U
MOJ UNIVERZUM.**

UPOMOĆ!!!

